

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

AANBEVELINGEN

RAAD

AANBEVELING VAN DE RAAD

van 3 april 2020

om een einde te maken aan de situatie van een buitensporig overheidstekort in Roemenië

(2020/C 116/01)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 126, lid 7,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 126 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) dienen de lidstaten buitensporige overheidstekorten te vermijden.
- (2) Het stabiliteits- en groeipact (SGP) is gebaseerd op de doelstelling van deugdelijke openbare financiën als middel om de voorwaarden voor prijsstabiliteit en voor een tot werkgelegenheidsschepping leidende sterke duurzame groei te verbeteren.
- (3) Op 3 april 2020 heeft de Raad, overeenkomstig artikel 126, lid 6, VWEU, vastgesteld dat in Roemenië een buitensporig tekort bestond.
- (4) Overeenkomstig artikel 126, lid 7, VWEU en artikel 3, lid 4, van Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad ⁽¹⁾ moet de Raad aanbevelingen richten tot de betrokken lidstaat opdat deze binnen een bepaalde termijn een einde maakt aan de situatie van buitensporig tekort. In die aanbevelingen moet een termijn van ten hoogste zes maanden worden bepaald waarbinnen de betrokken lidstaat effectieve maatregelen moet treffen om het buitensporige tekort te corrigeren. Voorts dient de Raad in een aanbeveling om een buitensporig tekort te corrigeren, de betrokken lidstaat te verzoeken om jaarlijkse begrotingsdoelstellingen te realiseren die op grond van de aan de aanbeveling ten grondslag liggende prognoses stroken met een benchmark die overeenstemt met een minimale jaarlijkse verbetering van ten minste 0,5 % van het bruto binnenlands product (bbp) van het structurele saldo, d.w.z. het conjunctuurgezuiverde begrotingssaldo, eenmalige en andere tijdelijke maatregelen niet meegerekend.
- (5) Volgens de winterprognoses 2020 van de Commissie, uitgebreid met begrotingsvariabelen tot 2022, zal de reële bbp-groei in 2019 naar verwachting 3,9 % bedragen. Op basis van de aanname dat het beleid ongewijzigd blijft, voorspelt de Commissie dat de reële bbp-groei zal matigen, maar robuust zal blijven met 3,8 % in 2020 en 3,5 % in 2021 en 2022. Enerzijds zou de significante budgettaire stimulans die van het huidige beleid uitgaat, de particuliere consumptie enige impulsen blijven geven. Anderzijds zou een verdere toename van het begrotingstekort het vertrouwen van consumenten en investeerders in de houdbaarheid van het groeitraject van de economie aantasten. Als gevolg daarvan zullen de investeringen naar verwachting verzwakken, nu particuliere investeerders rekening houden met de toenemende macro-economische onevenwichtigheden. De bijdrage van de netto-uitvoer zal naar verwachting gedurende de prognoseperiode negatief blijven, aangezien de uitvoer nog steeds wordt beïnvloed door de zwakke buitenlandse vraag, terwijl de invoer wordt ondersteund door de particuliere consumptie. Hierdoor zou het toch al hoge tekort op de lopende rekening nog verder verslechteren.

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 1467/97 van de Raad van 7 juli 1997 over de bespoediging en verduidelijking van de tenuitvoerlegging van de procedure bij buitensporige tekorten (PB L 209 van 2.8.1997, blz. 6).

- (6) Op 10 december 2019 heeft de regering haar begrotingsstrategie voor 2020-2022 ("de begrotingsstrategie") goedgekeurd en aan het parlement toegezonden, met een herziene doelstelling voor het overheidstekort van 3,8 % van het bbp in 2019, wat meer is dan de referentiewaarde van 3 % van het bbp. Deze herziening, die hoger uitkomt dan de oorspronkelijk voorziene 2,8 % van het bbp in 2019, was gebaseerd op de gegevens over de uitvoering van de begroting voor het jaar tot op heden. De begrotingsstrategie is op 18 december 2019 in werking getreden.
- (7) In de winterprognoses 2020 van de Commissie, die met begrotingsvariabelen zijn uitgebreid tot 2022, wordt ervan uitgegaan dat het overheidstekort gedurende de gehele prognoseperiode boven de referentiewaarde van 3 % van het bbp zal blijven. Bij ongewijzigd beleid verwacht de Commissie een overheidstekort van 4 % van het bbp in 2019, 4,9 % in 2020, 6,9 % in 2021 en 7,7 % in 2022. Men verwacht dat het structurele tekort in 2020 met 1 % van het bbp zal verslechteren, in 2021 met nog eens 1,9 % van het bbp en in 2022 met nog eens 0,8 % van het bbp. De door de Commissie voorspelde stijging van het tekort wordt vooral aangejaagd door significante pensioenverhogingen die in de zomer van 2019 zijn vastgesteld. De hogere uitgaven voor pensioenen zouden 0,9 procentpunt van het bbp bijdragen aan de stijging van het tekort in 2020, 1,7 procentpunt van het bbp in 2021 en 1,1 procentpunt van het bbp in 2022. De verdubbeling van de kindertoelage, die vanaf augustus 2020 in werking moet treden, zal naar schatting begrotingskosten van 0,6 % van het bbp per jaar met zich meebrengen. In haar begrotingsstrategie gaat de regering uit van een overheidstekort van 3,6 % van het bbp in 2020, 3,4 % in 2021 en 2,8 % in 2022. Op basis van overheidsramingen zou dit leiden tot een structurele aanpassing van 0,3 % in 2020, 0,2 % in 2021 en 0,6 % in 2022. De aanpassing aan de begrotingsstrategie is meestal gebaseerd op uitgaven. Met name de uitgaven voor de beloning van werknemers, voor goederen en diensten en voor niet door de EU medegefinancierde kapitaaluitgaven zullen naar verwachting dalen als percentage van het bbp. Het feit dat het verwachte tekort in de begrotingsstrategie lager ligt dan in de prognoses van de Commissie, is het gevolg van de optimistischer onderliggende macro-economische prognoses in de begrotingsstrategie en van het feit dat in de begrotingsstrategie geen rekening wordt gehouden met de budgettaire gevolgen van sommige vastgestelde maatregelen, terwijl de geplande matiging van de lopende uitgaven niet volledig wordt ondersteund door vastgestelde of op geloofwaardige wijze aangekondigde maatregelen en derhalve niet volledig in aanmerking kan worden genomen in de prognoses van de Commissie.
- (8) De overheidsschuld in Roemenië bedroeg in 2018 34,7 % van het bbp. Volgens de prognoses van de Commissie zal de overheidsschuld in 2022 stijgen tot 46,6 % van het bbp en daarmee onder de referentiewaarde van het Verdrag blijven.
- (9) Overeenkomstig artikel 3, lid 4, van Verordening (EG) nr. 1467/97 dient het buitensporige tekort, behoudens bijzondere omstandigheden, in het jaar nadat het is geconstateerd (in dit geval 2021) verholpen te zijn. Het aanpassingstraject moet worden vastgesteld overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1467/97, met inachtneming van de economische en budgettaire situatie van de lidstaat.
- (10) In de huidige situatie bestaan dergelijke bijzondere omstandigheden in Roemenië. Het corrigeren van het buitensporige tekort tegen 2021 zou een te scherpe begrotingsaanpassing vergen en tot een significant outputverlies kunnen leiden. Een langer aanpassingstraject zou weliswaar nog steeds aanzienlijke jaarlijkse aanpassingen vergen, maar zou een geleidelijker effect op de groei hebben en zou rekening houden met het feit dat het begrotingsjaar 2020 al is begonnen. De structurele hervormingen die parallel met de begrotingsconsolidatie worden doorgevoerd, zullen bijdragen tot een duurzame correctie van het buitensporige tekort. In het licht hiervan en rekening houdend met de economische en budgettaire situatie in Roemenië is het gerechtvaardigd als termijn voor de correctie van het buitensporige tekort 2022 vast te stellen.
- (11) Voor een geloofwaardig en houdbaar aanpassingstraject binnen deze termijn moet Roemenië een doelstelling voor een nominaal overheidstekort van 3,6 % van het bbp in 2020, 3,4 % van het bbp in 2021 en 2,8 % van het bbp in 2022 halen, hetgeen op basis van de prognoses van de Commissie in overeenstemming is met een nominaal groeipercentage van de netto primaire overheidsuitgaven (*) van 8,2 % in 2020, 5,5 % in 2021 en 5,5 % in 2022. Een dergelijk groeipercentage van de netto-uitgaven zal de primaire indicator zijn die wordt gebruikt om de begrotingsinspanning te beoordelen indien een zorgvuldige analyse nodig is. De overeenkomstige jaarlijkse aanpassing van het structurele saldo bedraagt 0,5 % van het bbp in 2020, 0,8 % van het bbp in 2021 en 0,8 % van het bbp in 2022. Op basis van de huidige prognoses zullen deze doelstellingen nog steeds een jaarlijkse stijging van de reële netto-uitgaven mogelijk maken. Om de doelstellingen te bereiken, zullen de grote wettelijk vastgestelde pensioenverhogingen en andere recente maatregelen die de scherpe verslechtering van het tekort in het uitgangsscenario aanjagen, waarschijnlijk opnieuw moeten worden bekeken.

(*) De netto primaire overheidsuitgaven omvatten de totale overheidsuitgaven exclusief rente-uitgaven, uitgaven in het kader van programma's van de Unie die volledig met inkomsten uit fondsen van de Unie worden gefinancierd en niet-discretionaire veranderingen in de uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen. Nationaal gefinancierde bruto-investeringen in vaste activa worden afgevlakt over een periode van vier jaar. Er wordt rekening gehouden met discretionaire inkomstenmaatregelen of bij wet verplicht gestelde inkomstenstijgingen. Eenmalige maatregelen aan zowel de inkomsten- als uitgavenzijde worden uitgevlakt.

- (12) Maatregelen ter consolidatie van de begroting moeten een duurzame correctie waarborgen en er tegelijkertijd op gericht zijn de kwaliteit van de openbare financiën te verbeteren en het groeipotentieel van de economie te versterken.
- (13) Sinds 2016 wijkt Roemenië stelselmatig en herhaaldelijk af van de in het nationale begrotingskader vastgelegde begrotingsregels, waardoor deze grotendeels ondoeltreffend zijn. Het is van cruciaal belang dat Roemenië er in de toekomst voor zorgt dat het nationale begrotingskader volledig wordt toegepast.
- (14) Op middellange en lange termijn lijken de risico's voor gezonde overheidsfinanciën hoog te zijn als gevolg van de hoge begrotingstekorten en de kosten van de vergrijzing. De pensioenverhogingen, die in de zomer van 2019 zijn vastgesteld en in de loop van 2019-2021 in werking moeten treden, spelen een grote rol in deze risico's. Een en ander bevestigt de dringende noodzaak om de overheidsfinanciën op lange termijn weer volledig houdbaar te maken,

BEVEELT AAN:

1. Roemenië moet uiterlijk in 2022 een einde maken aan de thans bestaande buitensporigtekortsituatie.
2. Roemenië moet een doelstelling voor een nominaal overheidstekort van 3,6 % van het bbp in 2020, 3,4 % van het bbp in 2021 en 2,8 % van het bbp in 2022 bereiken, hetgeen overeenkomt met een nominale groei van de netto primaire overheidsuitgaven van 8,2 % in 2020, 5,5 % in 2021 en 5,5 % in 2022, hetgeen overeenkomt met een jaarlijkse structurele aanpassing van 0,5 % van het bbp in 2020, 0,8 % van het bbp in 2021 en 0,8 % van het bbp in 2022.
3. Roemenië moet de maatregelen die nodig zijn om zijn buitensporig tekort tegen 2022 te corrigeren, specificeren en strikt uitvoeren. De budgettaire consolidatiemaatregelen moeten op groeivriendelijke wijze een blijvende correctie waarborgen. Roemenië moet alle meevallers aanwenden om het tekort terug te dringen.
4. De Raad stelt 15 september 2020 vast als de termijn waarbinnen Roemenië effectieve maatregelen moet nemen en overeenkomstig artikel 3, lid 4 bis, van Verordening (EG) nr. 1467/97 gedetailleerd verslag moet uitbrengen over de voorgenomen consolidatiestrategie om de doelstellingen te realiseren. Vervolgens moeten de Roemeense autoriteiten ten minste om de zes maanden en totdat het buitensporig tekort volledig is gecorrigeerd, verslag uitbrengen over de voortgang die is gemaakt in de uitvoering van deze aanbevelingen.

Voorts moeten de Roemeense autoriteiten ervoor zorgen dat hun nationale begrotingskader volledig wordt toegepast. Voor het welslagen van de budgettaire consolidatiestrategie zal het ook van belang zijn om, overeenkomstig de in de context van het Europees Semester tot Roemenië gerichte aanbevelingen van de Raad, en met name die aanbevelingen die betrekking hebben op de procedure bij macro-economische onevenwichtigheden, de budgettaire consolidatie met omvattende structurele hervormingen te ondersteunen.

Deze aanbeveling is gericht tot Roemenië.

Gedaan te Brussel, 3 april 2020.

Voor de Raad
De voorzitter
G. GRLIĆ RADMAN